

Kvůli komunistům nemohl studovat teologii, nakonec emigroval do Říma. Tamější styl církevního a rodinného života později přenesl do Veselí nad Lužnicí, kde z fary vytvořil italský ostrůvek radosti a pohody. Vlastimil Kročil. Nový českobudějovický biskup. Vysvěcený bude 13. června.

Sedíme pod velkou pergolou, jarní větrík co chvíli strhne ubrus ze stolu. Kolem nás stojí oleandry, každou čtvrt hodinu zazní zvon. Člověk má pocit, jakoby se ocitl na italském venkově. „Někdy se na farním dvoře sejde i 400 lidí. Slavíme tu křtiny, narozeniny, biřmování i pohřby,“ líčí Vlastimil Kročil. Ve Veselí nad Lužnicí je farářem 18 let. Za pár týdnů se ujme českobudějovické diecéze.

O jmenování biskupem jste se dozvěděl 10. března, v den 750. výročí založení Budějovic. To je pěkná symbolika.

A není jediná. Souvislostí s Budějovicemi je více. Když jsem 20. září 1988 emigroval do Itálie, tak jsem nikdy nedoufal v návrat do Československa. Po studiích v Římě většinou posílali naše kněze do českých komunit do velkých měst po celém světě. Zajímavé je, že 20. září 1785 byla založena českobudějovická diecéze. Když jsem se po letech vracel zpět do svobodné České republiky, tak jsem se rozhodl, že budu sloužit v budějovické diecézi. Bůh už měl pro mě dopředu připravené místo.

A ještě jedna symbolika. Jste třináctým budějovickým biskupem. Pro někoho je to nešťastné číslo, máte své šťastné?

Pro mě je třináctka velmi symbolická. Toto číslo dostává význam hlavně ve spojení s Pannou Marií. Zásadním momentem v životě církve je 13. květen 1917, kdy se Panna Marie poprvé zjevila v portugalské Fátimě. Zjevení potom pokračovala až do října každý 13. den v měsíci. 13. května 1981 byl také spáchán atentát na papeže Jana Pavla II. Třináctého června budu vysvěcen na biskupa, v den, který bude symbolicky spojený s Pannou Marií. Letošní 13. červen navíc připadá památka na Neposkvrněné srdce Panny Marie. Proto jsem si tento termín záměrně vybral.

Vyrůstal jste v Brně. Jaké zážitky z dětství si vybavíte?

Dětství a mládí jsem prožil v obci Modřice, které bylo prakticky předměstím Brna. Jako děti jsme si v zimě mezi panelovými domy stavěly kluziště. Když se dnes vracím na ta místa, jsou už zarostlá a navíc už není žádná pořádná zima. Pěstovalo se tam také zelí, které se vozilo za koňským spřežením. Hlávky často z přeplněných vozů padaly dolů na silnici, jako děti jsme je sbíraly a nosily domů, abychom udělaly rodičům radost. Zajímavé je, že ve Veselí se také pěstovalo zelí. Místním lidem se proto někdy říká košťálníci a chramošťáci. Vidíte, další symbolická souvislost.

Zlobil jste jako kluk?

Nevím, jestli jsem zlobil více nebo méně než jiné děti. Ale vzpomínám si třeba na jeden průvod k výročí osvobození Rudou armádou. Během něj se stříleli světlice a dolů padaly padáčky. Jeden zůstal viset na elektrickém vedení na našem domě. S klukama jsme ho chtěli stáhnout dolů, visel na drátě. Na provázek jsme si přivázali kámen a házeli. Podařilo se nám ho zachytit, když jsme zatahli, tak se všechny dráty k sobě spojily a došlo ke zkratu. Celý panelák byl bez elektrického proudu. Navíc to bylo v půl osmé večer, kdy se všichni dívali na televizi. Takový malý „blacaut“. I to možná předurčilo mé pozdější vyučení se elektrikářem.

Vyrůstal jste v prostředí křesťanské rodiny, kdo měl na vaše budoucí směřování největší vliv?

Otec do rodiny přinesl hlubokou víru, matka zase pracovitost. Hlavním impulsem byl však příchod mladého kněze do naší farnosti. Otevřel mi svět života kněze, radosti i starosti, které toto povolání přináší. Jsem dodnes přesvědčený, že kdyby nepřišel právě on, tak bych se nikdy knězem nestal.

Cesta k vašemu vysvěcení nebyla jednoduchá. Proč jste se nejprve vyučil elektrikářem?

Protože jsem pocházel z křesťanské rodiny, tak jsem nedostal doporučení na střední školu. Musel jsem se tedy vyučit v nějakém oboru. Problém byl v tom, že všechno už bylo obsazené, tak jsem vzal volného elektrikáře. Paradox byl v tom, že všichni jezdili do brněnských škol, jen já musel jezdit na venkov do učiliště, protože tam už nikdo nechtěl jít.

Potom jste pracoval jako elektromontér v brněnských podzemních kolektorech (tunelech). Jak na toto období vzpomínáte?

Vyučil jsem se u firmy Elektromont Brno, která zajišťovala i práce v podzemních kolektorech. Čtyřicet metrů pod zemí byly soustředěné všechny sítě a ústily ve fabrikách nebo křižovatkách hlavních ulic. My jsme prováděli osvětlení. Pracoval jsem tam osm let. Bylo to jako v jeskyních, všude tekla voda. Mezitím jsem si po večerech dodělával Elektrotechnickou střední školu.

Kdy jste se definitivně rozhodl, že budete knězem?

Jakmile jsem dokončil tuto střední večerní školu, tak jsem si podal přihlášku do semináře v Litoměřicích. Tam jsem se hlásil třikrát. A vždy neúspěšně.

Neuvažoval jste o něčem jiném?

Samozřejmě, po druhém neúspěchu už mi bylo 26 let. I můj otec mi říkal, že mě nevezmou, ať si založím rodinu. Ale můj duchovní otec v naší farnosti mě stále podporoval, ať vytrvám.

Nakonec jste zvolil emigraci a studium na Papežské Lateránské univerzitě v Římě. Začátky musely být nesmírně těžké. Uměl jste aspoň trochu italsky?

Vůbec. Když někdo emigroval uprostřed akademického roku, tak měl čas se trochu naučit jazyk a seznámit se s prostředím. Jenže já opouštěl Československo 20. září 1988 a akademický rok začínal 15. října. Rektor mi řekl, že musím hned nastoupit, jinak by byl problém sehnat peníze na studium. Uměl jsem italsky jen „buongiorno“ a „buonasera“. Jazyk jsem se učil během studia. První zkoušky jsem se musel učit nazpaměť. Byla to pro mě křížová cesta. Nevím, jestli bych měl odvalu to absolvovat, kdybych věděl, co mě čeká.

Kdy jste se začal cítit v Římě jistěji?

Na koleji se mluvilo česky a na univerzitě italsky. To stěžovalo možnost naučit se dříve řeč. Trvalo mi dva roky, než jsem se dostal do stadia, kdy jsem nepřemýšlel nad tím, jestli poslouchám italštinu nebo češtinu.

Děkan budějovické katedrály Zdeněk Mareš se rád do Itálie vrací a přiznává, že má rád kapučíno. Máte i vy nějaké italské „neřesti“?

Samozřejmě. Já mám rád italská vína, kávu, tamní jídlo. Celý způsob gastronomie je úžasný. Nebral bych to jako neřest.

Itálii mi evokuje i místo, kde právě sedíme.

V Itálii jsem poznal spoustu věcí, které jsem se snažil přenést na jih Čech. Například oleandry, máme jich tu 40. Nebo přímořské kvetoucí keře buganvilie. Oživuje to celý areál fary. Potom samozřejmě slavnosti, které v Itálii prožívají úplně jinak. Když máme nějaký slavnostní den, narozeniny, křtiny nebo pohřeb, tak se tu sejde i 400 lidí, rozložíme stoly, každý donese občerstvení. Po mši prožijeme krásný den. Vzniká tak velká rodina italského typu. To jsem si vždycky přál. Každou neděli mám na mši 200 lidí v kostele, při větších slavnostech je sem potom pozvu na společný oběd.

Co jste si ještě z Itálie přivezl?

Systém práce, pastorační činnost, uvažování... V Itálii je všechno vybudované, nikdy tam nebyl

komunismus, jejich struktury i způsob komunikace s lidmi se snažím aplikovat u nás. V Česku mnohdy vidíme jen zúžený pohled problémů, možností a výzev, které před námi stojí.

Když jste v roce 1997 přišel do Veselí nad Lužnicí, našel jste po éře komunismu faru asi pěkně zdevastovanou.

Bylo léto, otevřel jsem vrata a zůstal jsem fascinovaně stát. Byla tu jen dvě hnojiště, maštal, stodola a velký kopec. Všechno rozbořené. To co mně hned zaujalo, byl samotný prostor.

Takže se vám nakonec i dost hodilo vaše původní vyučení.

To mi moc pomohlo. Díky zkušenostem jsem se nebál práce a zpočátku jsem si spoustu věcí dělal sám. Nejprve jsem na dvoře začal dělat výkopy a natahovat sítě. Potom jsem povolal bagristu a ten 12 hodin bagroval terasy. Nejprve jsme opravili maštal, kde byly krávy. Dnes je tu kuchyně a farní sál. Stodola už je připravená pro budoucí školku. Postavil jsem pergolu s krbem, letním barem a veškerým zázemím. Před dvěma lety skončila další oprava kostela i s jeho okolím. Z evropských fondů jsme na to získali 20 milionů. Postupně se nám podařilo vytvořit prostředí, ve kterém můžeme společně sdílet radost.

Z Veselí odcházíte po 18 letech. Jak to nesete?

Nechávám tu kus svého srdce. Prožil jsem tu mnoho radostných i bolestných chvil. Po březnovém oznámení mého jmenování biskupem, jsme měli v neděli mši. Všichni v kostele plakali. Včetně mě. Člověk si uvědomí všechny souvislosti. Ví, že něco ztrácí. Na druhou stranu je to i krásné, protože jsem tu zanechal něco v lidských srdcích a oni zase v mém. Věřím, že toto duchovní spojení bude i nadále pokračovat, byť v jiné podobě.

Jako biskupské heslo jste si zvolil „Milovat a sloužit Bohu“. Proč?

V latině je to přesně „Milovat a sloužit Pánu“. Jsou to dva důležité aspekty. Člověk se nejprve musí naučit milovat, aby dokázal dobře sloužit lidem.

Jako hlavní priority jste po svém jmenování biskupem uvedl rodinu, pomoc lidem na okraji společnosti a zvýšení počtu kněží. Jak chcete například toho posledního dosáhnout?

Existují nejen naše vlastní zdroje, ale i spirituality a diecéze na celém světě, které mají více kněží. Chci s nimi navázat spolupráci. Každý manažer firmy hledá nové možnosti, které se otevírají. To se otevírá i v oblasti duchovní. Musím vyzkoušet určité věci, podobně, jako jsem to viděl v Itálii. Církev je univerzální, je schopná působit v kterémkoliv místě na světě.

Spoustu práce vám zaberou i církevní restituce, co budete muset aktuálně řešit?

Já musím hledat, jak do budoucna zajistit financování kněží a laiků. V církvi nepracují jen duchovní, ale i otcové a matky od rodin. Je to povolání jako každé jiné. Charita také potřebuje finance na to, aby mohla pomáhat. Peníze musíme někde vygenerovat. Budu mít k dispozici nějaké prostředky z restitucí a je potřeba vytvořit systém, aby církev mohla pomáhat dál.

Díky restitucím obdrželo nedávno biskupství například zámeček Lustenek v Hlincové Hoře u Budějovic. Jaké chystáte využití?

Já bych z Lustenku rád viděl třeba dům s pečovatelskou službou. Územní plán a parametry, které jsou tam nastavené, však neumožňují skoro nic. Maximálně by tam mohlo vzniknout muzeum, nebo nějaký dům s problematickým využitím. Čeká mě mnoho jednání se státní správou a úředníky. Přál bych si, aby došlo k nějakému konsenzu a společnými silami se nám podařilo realizovat dobré dílo, které bude sloužit druhým.

Blíží se vaše rozloučení ve Veselí. Chystáte něco speciálního?

Budu tady mít v neděli 14. června první mši jako biskup. První cesta po svěcení tak povede do Veselí. Společně tu prožijeme krásnou neděli. Bude to radostné loučení.

Nebojíte se dalších slz?

Bojím, ale za ně se nikdo nemusí stydět, ani já ne. V takové situaci jsou totiž slzy výrazem toho, že někdo má někoho rád a že se zapsal do srdce druhého člověka.

Vizitka

Vlastimil Kročil (53 let)

Narodil se 10. května 1961 v Brně. Vyučil se elektrikářem, pracoval jako elektromontér v podzemních kolektorech. Maturitní zkoušku složil díky večerní škole. Třikrát se neúspěšně hlásil do kněžského semináře v Litoměřicích. Nakonec se rozhodl k emigraci do Itálie. Na Papežské Lateránské univerzitě a následně i na Papežské Gregoriánské univerzitě v Římě a vystudoval teologii. Do Čech se vrátil v roce 1994, kdy byl v katedrále sv. Mikuláše v Českých Budějovicích vysvěcen na kněze. Od roku 1996 vyučoval patristickou literaturu a spiritualitu na Teologické fakultě Jihočeské univerzity. Působil jako kaplan v Českých Budějovicích a pak v Jindřichově Hradci. V roce 1997 se stal administrátorem farnosti ve Veselí nad Lužnicí. V roce 2011 byl jmenován vikářem tábořského vikariátu a následujícího roku také sídelním kanovníkem katedrální kapituly u svatého Mikuláše v Budějovicích. V lednu 2013 dostal Cenu města Veselí nad Lužnicí. Ve čtvrtek 19. března 2015 ho papež František jmenoval třináctým sídelním biskupem českobudějovické diecéze. Biskupské svěcení se bude konat 13. června.

Článek je uveden v novinách Mladá fronta DNES dne 23. 4. 2015